# Yetersiz Süt Alg?s?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yetersiz Süt Alg?s?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33275

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

**Yetersiz Süt Alg?s? Ölçe?i**, annelerin kendi süt miktarlar?n?n yeterlili?ine dair sahip olduklar? sübjektif alg?y? ölçmek amac?yla Türkçe'ye uyarlanm?? (adaptasyon) psikometrik bir araçt?r. Emine Gökçeo?lu taraf?ndan 2014 y?l?nda yap?lan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçek, emzirme sürecinde annelerin en s?k kar??la?t??? zorluklardan biri olan, sütün gerçekten yetersiz olmas?ndan ba??ms?z olarak geli?ebilen, yetersiz süt alg?s?n?n düzeyini belirlemeyi hedefler. Ölçek, tek bir alt boyuttan ve toplam alt? maddeden olu?maktad?r.

Ölçe?in derecelendirme yap?s? karma??kt?r; ilk soruya evet/hay?r ?eklinde cevap verilirken, kalan maddeler 0 (hiç süt yok) ile 10 (çok fazla süt var) aras?nda puanlanan bir Likert tipi derecelendirme kullan?r. Puan?n s?f?ra yakla?mas? yetersiz alg?y?, 10'a yakla?mas? ise yeterli alg?y? göstermektedir.

## Anahtar Kelimeler

Emzirme, Süt Yetersizli?i, Alg?, Maternal Sa?l?k, Emzirme Öz-yeterlili?i, Psikometri, Ölçek Uyarlama

## Yazarlar

Emine Gökçeo?lu

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, annelerin emzirme döneminde kendi sütlerinin miktar?n? ne derece yeterli veya yetersiz olarak alg?lad?klar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle emzirme özyeterlili?i ile süt yeterlili?i aras?ndaki ili?kinin incelenmesi gibi akademik çal??malarda kullan?lmak üzere uyarlanm??t?r.

Ölçek, annelerin subjektif alg?lar?n? belirleyerek, erken emzirme kesintisine yol açabilecek psikolojik faktörleri tan?mlamaya yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r. Elde edilen veriler, emzirmeye destek programlar?n?n geli?tirilmesinde kritik öneme sahiptir.

## Yap?

**Yetersiz Süt Alg?s? Ölçe?i**, annenin sütünün miktar?na dair ki?isel inançlar?n? ve de?erlendirmelerini temsil eden soyut bir **yap?** (konstrükt) ölçmektedir. Bu yap?, genellikle nesnel süt üretimi düzeyinden ba??ms?z olarak geli?ebilen ve annenin emzirme davran??lar?n? do?rudan etkileyen bili?sel ve duygusal bir durumdur. Ölçek, alt? maddeden olu?an ve tek bir alt boyuta sahip olacak ?ekilde tasarlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçekte yer alan sorular, annenin mevcut süt miktar? hakk?ndaki dü?üncelerini ve alg?lar?n? s?ralamaktad?r. Puanlama sistemi, alg?n?n yetersizlikten yeterlili?e do?ru sürekli bir spektrumda yer ald???n? varsaymaktad?r.

## Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, hem içerik/kapsam geçerli?ini hem de **yap? geçerlili?ini** kapsam??t?r. Kapsam geçerlili?i için 10 uzmandan görü? al?nm??t?r. Uzman görü?lerinin uyumunu belirlemek amac?yla Kendall Uyu?um Katsay?s? (W) hesaplamas? yap?lm?? ve uzmanlar?n ifadelerin kültürel uygunlu?u ve ölçülmek istenen alan? temsil etme konusunda görü? birli?ine vard??? saptanm??t?r (Kapsam Geçerlik ?ndeksi: 0.87).

**Yap? geçerlili?i**, ölçe?in soyut kavram? ne derece do?ru ölçtü?ünün göstergesidir. Yap?lan analizlerde, Türkçe formun faktör yüklerinin 0.631 ile 0.867 aras?nda da??ld??? görülmü?tür. Bu yüksek faktör yükleri, maddelerin ölçülmek istenen tek boyuta güçlü bir ?ekilde katk?da bulundu?unu göstermektedir.

## Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k ve zamana kar?? kararl?l?k yöntemleriyle incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k denetiminde madde toplam puan korelasyonlar? ve Cronbach α de?erlendirmesi kullan?lm??t?r. Türkçe formun madde toplam korelasyon puanlar? 0.70 ile 0.87 aras?nda yüksek düzeyde bulunmu?tur. **Yetersiz Süt Alg?s? Ölçe?i**'nin Türkçe Formu'nun Cronbach α katsay?s? 0.82 olarak saptanm??t?r ki bu de?er, psikometrik aç?dan kabul edilebilir yüksek bir iç tutarl?l??a i?aret eder.

Ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? (istikrar?n?) belirlemek amac?yla 30 anneye iki hafta arayla Test-Tekrar Test uygulamas? yap?lm??t?r. Test-Tekrar Test korelasyon de?eri 0.81 olarak bulunmu?tur. Bu sonuç, iki uygulama aras?nda yüksek düzeyde pozitif ve anlaml? bir ili?ki oldu?unu, dolay?s?yla ölçe?in zaman içinde kararl? ölçümler sa?lad???n? göstermektedir.

## Faktör Analizi

Ölçe?in **Faktör analizi** için uygunlu?unu de?erlendirmek amac?yla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett's Test of Sphericity (BTS) analizleri uygulanm??t?r. Örneklemin faktör analizi için yeterlili?i, KMO de?eri 0.87 olarak saptanarak do?rulanm??t?r (genellikle 0.60 üzeri kabul edilir).

Barlett's Test sonucunda ise $\chi^2$ de?eri 115.28 olarak bulunmu? ve $p<0.001$ önem düzeyinde anlaml? oldu?u görülmü?tür. Bu sonuçlar, verilerin faktörle?tirilmeye uygun oldu?unu ve maddeler aras?nda anlaml? korelasyonlar bulundu?unu teyit etmektedir. Analizler sonucunda ölçe?in tek faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u belirlenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Ölçek Bilgileri

**Test Type:** Uyarlama (Adaptasyon)

**Format:** Likert Tipi Derecelendirme (Modifiye)

**Language Available:** Türkçe

**Population Group:** Anneler

**Age Group:** Belirtilmemi? (Emziren Anneler)

**Population Details:** Ölçek, pilot uygulama a?amas?nda çal??ma kapsam?na al?nan annelerle benzer özellikler ta??yan 30 anne üzerinde test edilmi?tir.

**Test Methodology:** Ölçek alt? madde ve tek alt boyuttan olu?maktad?r. ?lk madde dichotomous (evet/hay?r) cevaplan?rken, di?er maddeler 0 ile 10 aras?nda puanlan?r. 0 puan en yetersiz alg?y?, 10 puan ise en yeterli alg?y? temsil eder.

## Anahtar Kelimeler

Emzirme, Süt Alg?s?, Psikometrik Özellikler, Cronbach α, KMO, BTS, Test-Tekrar Test

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Sa?lanmam??t?r.

**Affiliation Email addresses:** emine.egokceoglu@gmail.com

**Correspondence Address:** Atatürk Üniversitesi, Erzurum (Tez Kayna??)

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

**Test Y?l?:** 2014

**?zinler ve Ücret:** ?zin ve ücretlendirme bilgileri aç?kça belirtilmemi?tir, ancak tez çal??mas? kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Sorumlu yazar ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

**?leti?im E-postas?:** emine.egokceoglu@gmail.com

**Tez Kayna?? Ba?lant?s?:** tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Kaynaklar

Gökçeo?lu, E. (2014). *Annelerin emzirme özyeterlilikleri ile sütün yeterlilik aras?ndaki ili?kinin incelenmesi* . Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar?na a?a??daki ba?lant?lardan ula??labilir:

yetersiz-sut-algisi-toad.pdf
yetersiz-sut-algisi-toad.pdf
yetersiz-sut-algisi-toad.pdf

## Yetersiz Süt Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçek maddelerinin orijinal içeri?i kaynak metinde sa?lanmam??t?r; ancak ölçek yap?s? ve puanlama sistemi a?a??da aç?klanm??t?r:

Ölçek alt? maddeden ve tek alt boyuttan olu?maktad?r. Bu ölçekte annenin sütünün miktar?n? nas?l alg?lad???na yönelik sorular ve dü?ünceler s?ralanm??t?r. Annenin ölçe?i doldurdu?u anda alg?lad??? süt miktar? için ilk soruya evet veya hay?r cevab?ndan birini verir.

Di?er sorular 0 ile 10 aras?nda puanlan?r. 0 puan sütün hiç olmad???n?, 10 puan ise çok fazla sütün oldu?unu göstermektedir. Verilen puan s?f?ra yakla?t?kça sütün yetersiz, 10'a do?ru yakla?t?kça ise sütün yeterli olarak alg?land???n? gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM